Dosarul nr. 2a-1457/2023 Prima instanță, jud. Arapu-Buțco Alina
(2-22170385-02-2a-14042023)

D E C I Z I E

26 septembrie 2023
mun.Chişinău
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău
În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Ion Țurcan şi Iurie Cotruță

Examinînd în procedura scrisă cererea de apel declarată de O.C.N. „MOGO LOANS" S.R.L. împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central, emisă la 15 martie 2023, în cauza civilă nr.2-1572/2022, intentată la cererea cu valoare redusă depusă O.C.N. „MOGO LOANS" S.R.L. către ***** și *****, privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul - raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 22 noiembrie 2022, OCN "Mogo Loans" SRL a sesizat Judecătoria Criuleni cu cererea de chemare în judecată împotriva lui ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată.

Conform cerințelor formulate, a solicitat reclamantul: - încasarea în mod solidar de la ***** și ***** în beneficiul OCN "Mogo Loans" SRL datoria în sumă de 68110 lei și taxa de stat în sumă de 2043 lei.

În motivarea cererii, partea reclamantă a invocat, că la 26 iunie 2019 a încheiat cu pârâtul ***** contractul de credit nr.AG 567820, prin care a acordat ultimei un împrumut în sumă de 72500 lei cu termenul de rambursare până la 24.06.2024.

Conform graficului de plăţi, ***** s-a obligat să achite suma împrumutului în 60 de rate lunare a câte 3164,25 lei. În vederea asigurării rambursării împrumutului acordat, a dobânzilor şi plăților şi a altor plăti aferente, ***** a constituit gajul asupra bunului mobil, conform contractului de gaj al bunurilor mobile nr.AG 567820-G din 26.06.2019, a automobilului "*****", model *****", cu n/î IQX 306. Obligația asumată de ***** pe contractul de credit a mai fost garantată prin garanția personală constituită în baza contractului de fidejusiune nr.

AG 5679820F din 26.06.2019, semnat între OCN “Mogo Loans” SRL și *****, prin care cel din urmă și-a asumat angajamentul de a executa solidar cu debitorul obligațiile de plată care decurg din contractul de credit AG 5679820 din 26.06.2019, devenind codebitori față de reclamant.

Menționează că pârâtul ***** nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor și astfel, a încălcat prevederile cap.5 al contractului de credit (nu a respectat termenele intermediare de rambursare a ratelor) și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor, fapt ce a permis reclamantului să inițieze procedura de executare silită a obligațiunilor, urmărind bunurile gajate.

Susține că datoria pârâtului față de reclamant constituie suma totală de 87909, 59 lei constituită din 70574,50 lei – datoria de bază; 8374,46 lei - dobânda restantă, 3528,72 lei - comision de reziliere a contractului; suma de 4310,82 lei – comision de deservire lunară, 1121,08 lei – penalitate pentru neachitarea în termen a plăților lunare. În legătură cu neexecutarea obligațiilor de plată de către pârât, autoturismul de model “Daci *****”, cu n/î IQX 306 a fost transmis reclamantului în baza procesului-verbal privind transmiterea bunului nr.078-735/2021 din 11.03.2021.

În scopul comercializării autoturismului menționat, a fost comandată expertiza automerciologică pentru stabilirea prețului real de piață a bunului. Astfel, susține că “BOSTIMOBIL SRL a întocmit raportul de evaluare, prin care a stabilit valoarea de piață a automobilului la suma de 32000 lei şi valoarea de lichidare de 18000 lei.

Menționează că după transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru tractarea autoturismului în sumă de 300 lei (factura nr.EAA004699084) și evaluare a autoturismului în sumă de 400 lei (factura nr.IA0944555) şi cheltuieli de executare în sumă de 3001 lei (factura nr.PB0024059). Astfel, suma totală a datoriilor pârâtului ***** s-a majorat la 91610,59 lei (87909,59+300+400+3001 = 91610,59).

Conform contractului de vânzare cumpărare nr.WB000921 din 22.06.2021 autoturismul a fost vândut la prețul de 23500 lei, sumă ce a fost resecționată la achitarea datoriilor pârâtului față de reclamant. Astfel, după comercializarea autoturismului, datoria pârâților constituie suma totală de 68110,59 lei, conform următorului calcul (datoria totală 91610,59-23500=68110,59 lei) În scopul soluționării amiabile a litigiului, reclamantul a notificat pârâtul și fidejusorul, solicitând achitarea datoriilor, formate pe contractul de credit, la care părțile nu a reacționat.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central, emisă la 15 martie 2023, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”MOGO LOANS”

S.R.L. către ***** și *****, privind încasarea datoriei conform contractului de credit ***** din 26.06.2019 în mărime de 68110,59 lei și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă în sumă de 2043 lei, în lipsa dispoziției /ordinului de plată ce ar atesta eliberarea sumei datorate, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 martie 2023, O.C.N. ”MOGO LOANS” S.R.L. a depus apel, însă fără a indica motivele de fapt și de drept și fără a prezenta bonul de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 20 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de OCN „MOGO LOANS” SRL., oferind apelantei un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și plata taxei de stat în cuantum de 1532,25 lei (una mie cinci sute treizeci și doi lei 25 bani), explicându-i, că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

La 26 mai 2023, OCN „MOGO LOANS” SRL a prezentat cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat.

În motivarea apelului, a indicat că în conformitate cu prevederile contractului de credit nr.AG5679820 din 26.06.2019, OCN “Mogo Loans” SRL a acordat lui ***** un credit în sumă de 72500 lei cu termen de rambursare până la data de 24.06.2024. Conform Graficului de plăți din contractul de intimatul s-a obligat să achite apelantului plata în 60 rate lunare a câte 3164.25 lei. Întru asigurarea rambursării sumelor datorate de către debitorul ***** conform contractului de credit, inclusiv a penalităților, dobânzilor și a altor cheltuieli suportate de creditor au fost instituite garanții reale și personale în baza următoarelor contracte.

Comunică că la data de 26.06.2019 între SRL „Mogo Loans” și ***** a fost încheiat contractul de gaj nr.AG5679820-G, fiind depus în gaj autovehiculul de marca: *****, model: *****, anul producerii 2007, VIN Cod: *****, n/î *****. Obligația asumată de debitorul ***** pe contractul de credit a mai fost garantată prin garanția personală constituită în baza contractului de Fidejusiune nr.AG5679820F din 26.06.2019, semnat între SRL „Mogo Loans” și *****, în baza cărora ultimul si-a asumat angajamentul de a executa solidar cu debitorul obligațiile de plată care decurg din contractul de credit ***** din 26.06.2019, devenind codebitori față de SRL „Mogo Loans”OCN.

Menționează că intimații nu și-au onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor și, astfel, a încălcat prevederile cap. 5 al Contractului de împrumut sus-menționat (nu a respectat termenele intermediare de rambursare a ratelor) și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiunilor, fapt

ce a permis Apelantului să inițieze procedura de exercitare silită a obligațiunilor, urmărind bunurile gajate.

Relatează că datoria intimatului față de apelant constituie suma totală de 87909.59 lei, dintre care: 70574.5 lei - datoria de bază („Principal” conform contractului); 8374.46 lei - dobânda restantă; 3528.72 lei - comision de reziliere a contractului; 4310.82 lei - comision de deservire lunară; 1121.08 lei - penalitate pentru neachitarea în termen a plăților lunare;

În legătură cu neexecutarea obligațiunilor de plată de către intimat, autoturismul susmenționat a fost transmis apelantului, în baza Procesului-Verbal privind transmiterea bunului nr. 078-735/2021 din 11.03.2021.

Indică că în scopul comercializării autoturismului sus-menționat, apelantul a comandat expertiza auto-merceologică pentru stabilirea prețului real de piață al bunului. Potrivit raportului de evaluare întocmit de „Bostimobil” SRL, autoturismul de marca: *****, model: *****, anul producerii 2007, VIN *****, n/î ***** a fost estimat după cum urmează: valoarea de piață 32000 lei și valoarea de lichidare 18000 lei.

După transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru tractarea autoturismului în sumă de 300 lei (factura nr.EAA004699084), evaluarea autoturismului în suma de 400 lei (factură nr.IA0944555) și cheltuieli de executare în suma de 3001 lei (factura nr.PB0024059).

Astfel, suma totală a datoriilor intimaților s-a majorat la 91610.59 lei (87 909.59 +300+400+3001 =91610.59).

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. WB000921 din 22.06.2021 autoturismul a fost vândut la prețul de 23500 lei, care au fost direcționată la achitarea datoriilor intimatului fața de apelant.

Astfel, după comercializarea autoturismului, datoria intimaților față de apelant, constituia suma totală de 68 110.59 lei, conform următorului calcul: datoria totală, minus prețul de vânzare (91610.59-23500=68 110.59). La data de 19.10.2022 prin Notificare Apelantul a solicitat intimaților achitarea datoriilor restante, formate pe contractul de credit, la care intimații nu a reacționat.

Menționează că în hotărârea motivată, judecătorul a menționat că printre înscrisurile anexate de apelant nu se regăsește înscrisul care ar atesta faptul că OCN „Mogo Loans” SRL și-a îndeplinit obligația contractuală conform contractului de credit ***** din 26.06.2019 și anume acordarea împrumutului în valoarea indicată în contract în mărime de 72500 lei.

Consideră că concluziile primei instanțe expuse în hotărârea motivată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, or însuși instanța a menționat în hotărârea motivată că în cadrul examinării cauzei a fost stabilit că la 26 iunie 2019 între OCN „Mogo Loans” SRL în calitate de împrumutător și ***** în calitate de

împrumutat, a fost încheiat contractul de credit *****, prin care acesteia din urmă i-a fost acordat un credit în sumă de 72500 lei, cu termenul final de rambursare la data de 24.06.2024. Mai mult ca atât, la materialele dosarului este anexat calculul datoriilor care atestă achitările efectuate de către *****, fapt ce denotă că aceasta și-a executat parțial obligația pecuniară, apărută în urma semnării contractului de credit și recepționării banilor.

Pe cale de consecință judecătorul nu a constatat și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar dacă judecătorul a depistat că la materialele dosarului nu sunt anexate careva probe din care instanța ar putea constata că apelantul a predat, iar intimatul a primit un împrumut, acesta urma să dispună prin încheiere motivată examinarea cauzei în ordine generală în vederea elucidării pe deplin tuturor circumstanțelor pentru examinarea prezentei cauze.

Solicită admiterea cererii de apel; Casarea hotărârii Judecătoriei Criuleni sediul Central nr. 2-1572/2022 din 15.03.2023 prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de OCN "Mogo Loans" SRL către ***** și ***** cu privire la încasarea datoriei în sumă de 68 110.59 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 2043 lei. Emiterea unei decizii prin care cererea de chemare în judecată depusa de OCN "Mogo Loans" SRL împotriva Valentinei Rusu și *****, privind încasarea datoriei în sumă de 68 110.59 lei și cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 2043 lei, va fi admisă integral.

În conformitate cu prevederile art. 276^3 alin. (1) și (2) CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

Studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând concluziile expuse în hotărârea supusă apelului în coroborare cu argumentele expuse în cererile de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează că apelul depus de OCN „MOGO LOANS" SRL este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276^3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică (…).

În conformitate cu prevederile art. 276^4 CPC, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2),(3) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul prevederilor legale nominalizate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Înaintând prezenta acțiune împotriva lui ***** și *****, în baza circumstanțelor expuse, OCN „MOGO LOANS” SRL a solicitat încasarea datoriei în sumă de 68110 lei și taxa de stat în sumă de 2043 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat în privința netemeinicei acțiunii, respingând-o integral.

Colegiul consideră neîntemeiată soluția primei instanțe de respingere a acțiunii înaintate de OCN „MOGO LOANS” SRL, deoarece decurge din interpretarea greșită a circumstanțelor cauzei și, ca urmare, aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului.

Efectul omisiunii instanței de fond va fi analizat prin prisma consecințelor juridice pe care aceste le produc în soluționarea cauzei, în special, în limitele standardelor impuse de articolul 239 din Codul de procedură civilă. Or, în conformitate cu acesta, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Prin prisma art.775 alin.(1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligației.

Prevederile art.858 alin.(2) Cod civil stipulează că obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Conform prevederilor art.992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Prevederile art.1027 alin.(1) Cod civil stipulează că contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale.

Conform art.1242 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Potrivit art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Judecând cauza în ordine de apel, din înscrisurile anexate la dosar, Colegiul a constatat că, la 26 iunie 2019 între OCN “Mogo Loans” SRL în calitate de împrumutător şi ***** în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de credit nr.AG5679820, prin care acesteia din urmă i-a fost acordat un credit în sumă de 72500 lei, cu termenul final de rambursare la data de 24.06.2024. Obligația asumată de ***** pe contractul de credit a fost garantată prin garanția personală

constituită în baza contractului de fidejusiune nr.AG5679820F din 26.06.2019, semnat între OCN “Mogo Loans” SRL și *****.

Conform graficului de plăţi, ***** s-a obligat să achite suma împrumutului în 60 de rate lunare a câte 3164,25 lei. În vederea asigurării rambursării împrumutului acordat, a dobânzilor şi plăților şi a altor plăti aferente, ***** a constituit gajul asupra bunului mobil, conform contractului de gaj al bunurilor mobile nr.AG 567820-G din 26.06.2019, a automobilului “*****”, model *****”, cu n/î IQX 306. Obligația asumată de ***** pe contractul de credit a mai fost garantată prin garanția personală constituită în baza contractului de fidejusiune nr. AG 5679820F din 26.06.2019, semnat între OCN “Mogo Loans” SRL și *****, prin care cel din urmă și-a asumat angajamentul de a executa solidar cu debitorul obligațiile de plată care decurg din contractul de credit AG 5679820 din 26.06.2019, devenind codebitori față de reclamant.

Având în vedere că ***** nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor, încălcind prevederile cap.5 al contractului de credit, reclamantul OCN “Mogo Loans” SRL a inițiat procedura de executare silită a obligațiunilor, urmărind bunurile gajate. Astfel, în baza Procesului-Verbal privind transmiterea bunului nr. 078-735/2021 din 11.03.2021, autoturismul “*****”, model *****”, cu n/î IQX 306 a fost transmis OCN “Mogo Loans” SRL, pentru comercializarea ulterioară a acestuia în scopul stingerii datoriei.

În scopul comercializării autoturismului menționat, a fost comandată expertiza automerciologică pentru stabilirea prețului real de piață a bunului. Astfel, susține că “BOSTIMOBIL SRL a întocmit raportul de evaluare, prin care a stabilit valoarea de piață a automobilului la suma de 32000 lei şi valoarea de lichidare de 18000 lei.

Menționează că după transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru tractarea autoturismului în sumă de 300 lei (factura nr.EAA004699084) și evaluare a autoturismului în sumă de 400 lei (factura nr.IA0944555) şi cheltuieli de executare în sumă de 3001 lei (factura nr.PB0024059).

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. WB000921 din 22.06.2021 autoturismul a fost vândut la prețul de 23500 lei, care au fost direcționată la achitarea datoriilor intimatului fața de apelant.

Astfel, după comercializarea autoturismului, datoria intimaților față de apelant, constituia suma totală de 68 110.59 lei, conform următorului calcul: datoria totală, minus prețul de vânzare (91610.59-23500=68 110.59).

Nefiind executate integral obligațiile contractuale, la data de 19.10.2022 prin notificare apelantul a solicitat intimaților achitarea datoriilor restante, formate pe contractul de credit, la care intimații nu a reacționat.

Colegiul reține că reclamantul a întreprins măsuri de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, dar datoria a rămas nerestituită integral.

Pornind de la pretențiile adresate judecății, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, Colegiul consideră eronată concluzia instanței de fond precum că printre înscrisurile anexate de reclamant nu se regăsește înscrisul care ar atesta faptul că OCN „Mogo Loans" SRL și-a îndeplinit obligația contractuală conform contractului de credit ***** din 26.06.2019 și anume acordarea împrumutului în valoarea indicată în contract în mărime de 72500 lei.

Colegiul atestă că a fost dovedit cu certitudine că OCN „MOGO LOANS" SRL și-a onorat obligațiunile contractuale, însă ***** și ***** nu şi-au onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor de credit şi, astfel, au încălcat prevederile cap. 5 al Contractului de credit sus-menţionat.

Colegiul reține că în legătură cu neexecutarea obligațiunilor de plată de către ***** și *****, în baza Procesului-Verbal privind transmiterea bunului nr. 078-735/2021 din 11.03.2021, autoturismul "*****", model *****", cu n/î IQX 306 a fost transmis OCN "Mogo Loans" SRL, pentru comercializarea ulterioară a acestuia în scopul stingerii datoriei.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. WB000921 din 22.06.2021 autoturismul a fost vândut la prețul de 23500 lei, care au fost direcționată la achitarea datoriilor intimatului fața de apelant.

Astfel, Colegiul concluzionează că după comercializarea autoturismului, datoria de bază a intimaților față de apelant, constituia suma totală de 49000 lei, conform următorului calcul: suma împrumutată de 72500 lei minus prețul de vânzare a automobilului 23500 lei, respectiv obținem suma de 49000 lei, care urmează a fi încasată în mod solidar din contul intimaților ***** și *****.

Cât privește dobânda contractuală, Colegiul reține următoarele.

În conformitate cu art. 1244 Cod Civil, în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea şi plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobânzii. În sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni.

Colegiul reține că contractul de credit nr.AG5679820 din 26 iunie 2019 prevede și o dobândă în mărime de 24 % anual. Conform calculului prezentat de OCN "Mogo Loans" SRL, dobânda restantă constituie 8374,46 lei. Prin urmare Colegiul Civil consideră necesar de a o încasa din contul lui ***** și *****.

Cît privește cheltuielile legate de valorificarea automobilului gajat Colegiul reține următoarele.

Conform prevederilor art.769 alin.(1),(2) Cod civil, după deducerea cheltuielilor confirmate documentar, suportate în legătură cu preluarea, transportarea, păstrarea şi vânzarea bunului gajat, creditorul gajist distribuie produsul vânzării bunului creditorilor gajiști şi altor creditori indicați la art.752 alin.(1) conform ordinii de prioritate. (2) Cheltuielile de expediere a avizului de executare, de înregistrare a lui, precum şi alte cheltuieli de exercitare a dreptului de gaj sînt suportate de către debitorul gajist şi se deduc conform alin.(1), cu excepţia cazurilor în care ordonanţa sau hotărîrea judecătorească, după caz, prevede altfel în privinţa cheltuielilor de judecată sau creditorul gajist şi debitorul gajist convin altfel.

Colegiul atestă că după transmiterea autoturismului, au fost efectuate cheltuieli suplimentare pentru tractarea autoturismului în sumă de 300 lei (factura nr.EAA004699084), evaluarea autoturismului în suma de 400 lei (factură nr.IA0944555) și cheltuieli de executare în suma de 3001 lei (factura nr.PB0024059), care urmează a fi încasate de la ***** și *****.

Cât privește cerința privind încasarea comisionului de reziliere a contractului în mărime de 3528,72 lei, comision de deservire lunară în sumă de 4310,82 lei și penalitate pentru neachitarea în termen a plăților lunare în sumă de 1121,08 lei, colegiul le consideră abuzive, în temeiul art. 4 alin. (1) şi art. 5 alin.(1) al Legii nr.256 din 09.12.2011.

Potrivit art. 1076 alin. (1) Codul civil al Republicii Moldova clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută, iar reieșind din art. 1076 alin. (3) CC al RM, în cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu.

Conform art.1077 alin. (1) Cod civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect

Potrivit art.3 din Directiva 93/13 CEE, o clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună-credinţă, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligațiile părților care decurg din contract. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci când a fost inclusă de către comerciant în prealabil şi, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influenta conținutul ei. Dată fiind situația de fapt existentă în tot sistemul de microfinanţare, adică impunerea de către toate organizațiile de microfinanţare a unor contracte preformulate, nenegociabile, consumatorii nu au posibilitatea reală să ia cunoştinţă, la data semnării contractului, de amploarea şi de componenţa riscului la care s-au expus, care sunt factorii ce le vor influența

creditul, ce costuri, comisioane ar putea să le fie puse în sarcină, după semnarea/acceptarea contractului etc., într-o asemenea manieră, încât să poată refuza contractul.

Nu se poate admite argumentul că, odată semnat/acceptat un contract, acesta îi este opozabil consumatorului, indiferent dacă este legal, nul sau abuziv.

Mai mult decât atât, este menționat că în Cauza C-168/05 Curtea de Justiţie a Uniunii Europene a statuat, importanţa protecţiei consumatorului, specificînd printre altele că, natura şi importanţa interesului public, pe care se bazează protecţia conferită de directivă consumatorului, justifică, mai mult, ca instanţa naţională să fie obligată să aprecieze, din oficiu, caracterul abuziv al unei clauze contractuale, compensând în felul acesta dezechilibrul care există între consumator şi profesionist. Ori, s-a menționat că, având în vedere poziția de inferioritate a unei părți a contractului, acest mecanism are menirea să înlocuiască echilibrul formal, pe care contractul îl stabilește între drepturile şi obligațiile părților contractante şi are ca efect impunerea unui echilibru real care restabilește egalitatea între părți.

În acest sens, Colegiul civil consideră clauzele respective sunt catalogate drept abuzive, or, contractul semnat între părţi este unul cadru (tipizat), clauzele fiind stabilite unilateral de către reclamant fără ca consumatorul să poată influența schimbarea lor respectiv având doar opțiunea să-l semneze sau nu, iar simpla informare despre condițiile contractuale nu echivalează cu negocierea acestuia.

Luând în calcul termenul scurt dintre depunerea cererii de acordare a împrumutului, încheierea contractului precum şi primirea efectivă a banilor, acțiunile având loc în ziua de 26 iunie 2019, instanța de apel constată că în speță clauzele contractuale au fost, pregătite pentru o multitudine de contracte şi fără posibilitate de negociere din partea împrumutatului.

Respectiv, aplicabil speței în cauză este art. 1069 CC al RM, (1) potrivit căreia clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.

Potrivit art.1072 alin.(1) CC al RM, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

La caz, clauzele contractuale menționate, au fost formulate în prealabil de către OCN „MOGO LOANS” SRL, consumatorul neavând posibilitatea de a influența conținutul lor, fiind pus în situația de a accepta încheierea contractului în condițiile impuse ori de a renunța la încheierea lui.

Reieșind din faptul că clauza contractuală privind încasarea comisionului de reziliere a contractului în mărime de 3528,72 lei, comision de deservire lunară în

sumă de 4310,82 lei și penalitate pentru neachitarea în termen a plăților lunare în sumă de 1121,08 lei sunt abuzive, Instanța de apel va respinge aceste cerințe.

Soluționând cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil menționează următoarele:

În conformitate cu art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Totodată, pornind de la prevederile normelor procedurale menționate mai sus, și luând în considerație că pretențiile reclamantului urmează a fi admise, Colegiul reține pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată că este întemeiată și urmează a fi admisă, cu încasarea în mod solidar de la ***** și ***** în beneficiul O.C.N. „MOGO LOANS” S.R.L. cheltuielile, legate cu plata taxei de stat proporțional pretențiilor admise, în prima instanță în cuantum de 1832,26 lei și în instanța de apel în cuantum de 1375 lei.

Din considerentele menționate, statuând faptul că, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează despre necesitatea admiterii apelului declarat de OCN „MOGO LOANS” SRL, casarea hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul Central, din 15 martie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a cererii de chemare în judecată depusă de OCN „MOGO LOANS” SRL.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art.385,389-390 din CPC, Colegiul civil

D e c i d e:

Se admite cererea de apel depusă de O.C.N. „MOGO LOANS” S.R.L..

Se casează hotărîrea Judecătoriei Criuleni, sediul Central, emisă la 15 martie 2023, în cauza civilă nr.2-1572/2022, emițînd o nouă hotărîre după cum urmează:

Se admite parțial cererea cu valoare redusă depusă O.C.N. „MOGO LOANS” S.R.L.

Se încasează în mod solidar de la ***** și ***** în beneficiul O.C.N. „MOGO LOANS” S.R.L. datoria de bază 49 000 lei, dobînda în cuantum de 8374,46 lei, cheltuielile, legate cu valorificarea automobilului gajat în valoare de

3701 lei, cheltuielile, legate cu plata taxei de stat proporțional pretențiilor admise, în prima instanță în cuantum de 1832,26 lei și în instanța de apel în cuantum de 1375 lei.

În rest cererea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii Ion Țurcan

Iurie Cotruță